ทะเบียนแหล่งเรียนรู้

ภายในโรงเรียน/ภายนอกโรงเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนสตรีสิริเกศ

ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๘

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และก้าวย่างเข้าสู่ยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองแล้วนั้นในด้านการปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับดังกล่าวได้เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือที่เรียกว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Learner Center) ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีความรู้ สามารถนำ เอาประสบการณ์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าวนอกจากกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่เรียนใฝ่รู้แล้ว จำเป็นต้องมีการจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อ สนับสนุนการเรียนในลักษณะดังกล่าวด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย ชื่อแหล่งเรียนรู้ สถานที่ตั้ง องค์ความรู้และวัตถุประสงค์ รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย รวมทั้งชื่อผู้รับผิดชอบ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ประเภทสถานที่	
๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑
๒. ชื่อแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๕๓	๓
๓. ชื่อแหล่งเรียนรู้วัดสระกำแพงใหญ่	๔
๔. ชื่อแหล่งเรียนรู้วัดไพรพัฒนา	๖
๕. ชื่อแหล่งเรียนรู้ชุมชนบ้านชีทวน	๘
๖. ชื่อแหล่งเรียนรู้หมู่บ้านผ้าไหมยกทองบ้านท่าสว่าง	๑๐
๗. ชื่อแหล่งเรียนรู้หมู่บ้านจักสานบ้านบุทม	๑๒
๘. ชื่อแหล่งเรียนรู้ราชธานีอโศก	๑๔
๙. ชื่อแหล่งเรียนรู้วัดหนองป่าพง	๑๖
๑๐. ชื่อแหล่งเรียนรู้พระมหาเจดีย์ชัยมงคล	๑๘
๑๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้พระธาตุกล่องข้าวน้อย	๒๐
๑๒. ชื่อแหล่งเรียนรู้ปราสาทเขาพนมรุ้ง	๒๒
๑๓. ชื่อแหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	๒๔
แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ประเภทบุคคล	
๑. อาจารย์วีรธรรม ตระกูลเงินไทย	๒๖
๒. นายบุญมี สุระโคตร	๓๐
๓. ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ	๓๔
๔. นายประสพ ชารีนวัฒน์	๓๗
๕. นายทวีลาภ ศรีขาว	๓๙
๖. นายแก่นฟ้า แสนเมือง	๔๑
แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	
๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดโรงเรียนสตรีสิริเกศ	๔๓
๒. ชื่อแหล่งเรียนรู้ธนาคารโรงเรียนสตรีสิริเกศ	๔๔
๓. ชื่อแหล่งเรียนรู้ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	๔๕

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ประเภทสถานที่ ๑

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่บ้านตะแบงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลห้วยตึ๊กชู อำเภอภูสิงห์ อยู่ด้านทิศใต้ของตัวอำเภอภูสิงห์ ระยะทาง ๒ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดศรีสะเกษระยะทางประมาณ ๘๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ดำเนินการจำนวน ๕๔๐ ไร่ ใช้น้ำอุปโภคบริโภคจากอ่างเก็บน้ำห้วยตึ๊กชู ซึ่งมีความจุ ๒๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการ

๔. ผู้รับผิดชอบ

นายสมชาย เชื้อจีน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งานประชาสัมพันธ์ ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒) เป็นศูนย์กลางสาธิตฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นตัวอย่างเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเกษตรให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาอาชีพการเกษตรของตนเอง

๓) เพื่อเป็นสถานที่ให้บริการทางวิชาการเกษตรและสนับสนุนพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์แก่เกษตรกร

๔) ขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่สู่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

๕) พัฒนาและยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

แบ่งเป็น ๑๐ ฐานย่อย ได้แก่

๑. ฐานเกษตรอินทรีย์

๒. ฐานมะนาวนอกฤดู

๓. ฐานงานพัฒนาการประมง

๔. ฐานเกษตรผสมผสาน

๕. ฐานงานออนุรักษ์และป่าไม้

๖. ฐานแปลงไม้ผล

๗. ฐานยางพารา

๘. ฐานงานพัฒนาที่ดิน

๙. ฐานงานพัฒนาการปศุสัตว์

๑๐. ฐานการเพาะเห็ดและเห็ดป่าในไม้วงศ์ยาง

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๒

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๕๓

๒. สถานที่ตั้ง

หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๕๓ ตำบลสำโรง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการ

๔. ผู้รับผิดชอบ

หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๕๓

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแหล่งต้นแบบเพื่อการศึกษาเรียนรู้ ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ราษฎรที่สนใจได้ศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

แบ่งเป็น ๓ ฐานย่อย ได้แก่

๑. ฐานการเรียนรู้การสานกระเป๋า

๒. ฐานการเรียนรู้ประดิษฐ์ดอกไม้

๓. ฐานการเรียนรู้การผลิตกระดาษสา

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๓

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

วัดสระกำแพงใหญ่

๒. สถานที่ตั้ง

ถนนประดิษฐ์ประชาราษฎร์ หมู่ ๑ ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๑๒๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ

๑. กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

๒. เทศบาลตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

สภาพทั่วไปของปราสาทสระกำแพงใหญ่ประกอบด้วยระเบียงคดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง ๔๙ เมตร ยาว ๖๗ เมตร ล้อมรอบกลุ่มปราสาทอิฐและบรรณาลัย รวมทั้งหมด ๖ หลัง จากภาพถ่ายทางอากาศชี้ให้เห็นว่าปราสาทสระกำแพงใหญ่น่าจะมีชุมชนรายรอบอย่างหนาแน่น ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ห่างออกไปประมาณ ๔๐ เมตร มีสระน้ำรูปสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ เรียกว่า "สระกำแพง" สันนิษฐานว่าน่าจะขุดขึ้นเมื่อครั้งสร้างปราสาท ส่วนทางทิศตะวันออกมีลำห้วยเล็กๆไหลผ่าน คือ ห้วยตาเหมา ซึ่งเป็นลำห้วยสาขาที่แยกออกมาจากห้วยสำราญ

ความสำคัญ

ปราสาทสระกำแพงใหญ่สร้างขึ้นในศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธแบบมหายานเพื่อเป็นที่ประดิษฐานเทวรูป จากการขุดแต่บูรณปราสาทแห่งนี้ ของกรมศิลปากร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ค้นพบปฏิมากรรมสำริดขนาดใหญ่เฉพาะองค์สูง ๑๔๐ เซนติเมตร และรวมความสูงทั้งฐาน ๑๘๐ เซนติเมตร ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล ให้ความเห็นว่าเป็นรูปของนันทิเกศวร หรือ นันทีศวร ลักษณะพิเศษ คือเป็นสำริดกะไหล่ทองเดิมอาจจะตั้งอยู่หน้าปราสาทหลังกลางภายในมุขหน้าปราสาท เพราะโดยปกติจะประจำอยู่กับเทวาลัยของพระอิศวร ปฏิมากรรมชิ้นนี้เป็นศิลปะขอมแบบบาปวนตอนปลาย สำคัญมากนับเป็มปฏิมากรรมชิ้นเอกชิ้นหนึ่งที่พบในประเทศไทย ปัจจุบันจัดแสดงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

๑. องค์ประกอบที่สำคัญของศาสนสถานประเภทปราสาทหิน
๒. คติความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา
๓. ประเภทปราสาทหิน/ศิลปะ

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๔

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

วัดไพรพัฒนา

๒. สถานที่ตั้ง

ตำบลไพรพัฒนา ตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๑๔๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/เบอร์ติดต่อ

- เบอร์โทรติดต่อ ๐๔๕-๙๒๐๘๔๙
- เว็บไซต์ http://watpriputtana.com/
- โทร ๐๙๙ - ๖๒๕๓๘๕๙
- m.me/Watpripattana2

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

วัดไพรพัฒนา เป็นที่พำนักของหลวงปู่สรวง นักบุญแห่งดินแดนอีสานใต้ พระผู้บำเพ็ญเพียรตามแนวเขตชายแดนไทย-กัมพูชา อันมีเมตตาบารมีช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากจนเป็นที่รักและศรัทธาของผู้คนทั่วไป จนเป็นที่เรียกขานกันว่า “เทวดาเดินดิน” ภายหลังจากที่หลวงปู่ละสังขารเมื่อปี 2542 สรีระสังขารของหลวงปู่ไม่เน่าเปื่อย ลูกศิษย์ได้นำไปบรรจุไว้ในโลงแก้ว เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้มากราบไหว้ขอพร และลอดใต้โลงแก้วเพื่อความเป็นสิริมงคล

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

เวลาทำการ

วันอาทิตย์	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐
วันจันทร์	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐
วันอังคาร	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐
วันพุธ	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐
วันพฤหัสบดี	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐
วันศุกร์	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐
วันเสาร์	: ๐๖:๐๐ – ๒๐:๐๐

หมายเหตุเวลาทำการ : -

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๕

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ชุมชนบ้านชีทวน

๒. สถานที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๑๕๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน

ผู้ประสานงานการท่องเที่ยวตำบลชีทวน

๑. นางสาวสุรีรัตน์ ส่งเสริม เบอร์โทร. ๐๙๔-๓๘๗๗๖๑๒

๒. นายโกศล ธานี เบอร์โทร. ๐๙๕-๖๑๓๒๕๔๔

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตำบลชีทวน ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

๑. วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์
๒. วัดทุ่งศรีวิไล
๓. วัดอัมพวันนาราม
๔. วัดธาตุสวนตาล

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๖

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้หมู่บ้านผ้าไหมยกทองบ้านท่าสว่าง

๒. สถานที่ตั้ง

กลุ่มผ้าไหมยกทองโบราณบ้านท่าสว่าง ต.ท่าสว่าง อ.เมือง จ.สุรินทร์

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

ผู้ประสานงานโรงทอผ้าจันทร์โสมา

อาจารย์สุมาลี ติดใจดี เบอร์โทร. ๐๘๙-๗๒๒๑๐๐๓

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

ผ้าไหมยกทองโบราณบ้านท่าสว่างเป็นสินค้าประจำจังหวัดชื่อดังของสุรินทร์ มีการสนับสนุน และมีหมู่บ้าน “กลุ่มทอผ้ายกทอง จันทร์โสมา” ซึ่งมีชื่อเสียงด้านการทอผ้าในระดับประเทศ บ้านท่าสว่างได้รับการสนับสนุนจากสำนักพระราชวัง และมูลนิธิในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ จนได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ทอผ้าไหมมอบให้กับผู้นำเอเปค เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ บ้านท่าสว่างจึงเป็นที่รู้จักนับแต่นั้น

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

หมู่บ้านกลุ่มทอผ้ายกทอง ท่าสว่างเป็นหมู่บ้านอาคารเรือนไทยหลายหลังในอันร่มรื่น ที่นี่มีทั้งส่วนอาคารพิพิธภัณฑ์ของสะสมของท่านอาจารย์วีรธรรม ตระกูลเงินไทย แกนนำกลุ่มผ้าทอจันทร์โสมา ที่มีจุดเด่นในการอนุรักษ์และฟื้นฟูผ้ายกทองชั้นสูงแบบราชสำนักไทยโบราณ

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๗

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้หมู่บ้านจักสานบ้านบุทม

๒. สถานที่ตั้ง

หมู่บ้านจักสานบ้านบุทม ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองที อำเภอเมือง การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ จากตัวเมืองไปทางอำเภอศรีขรภูมิประมาณ ๑๒ กิโลเมตร **สถานที่ตั้ง:** หมู่บ้านจักสานบ้านบุทม ตำบลเมืองที อำเภอเมือง จ.สุรินทร์

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

บุคคล เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ คุณธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งด้านการประกอบอาชีพและการสืบสานวัฒนธรรม

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

ผู้ประสานงานหมู่บ้านจักสานบุทม

- อาจารย์สุทพ ศรีลานุช เบอร์โทร. ๐๙๓-๕๕๔๘๘๐๐
- หมู่บ้านหัตถกรรมบุทม โทร ๐๔๔-๕๔๙๐๔๔

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

บ้านบุทม (เบาะทม) เป็นภาษาเขมร “เบาะ“ แปลว่า ที่ดอนที่เต็มไปด้วยป่า แต่ถูกถากถางทำไร่ และ “ทม“ แปลว่าใหญ่ รวมความว่า ที่รกไปด้วยป่า ถากถางทำไร่ขนาดใหญ่เช่นกัน บ้านบุทม หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองที อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพจักสานหวายเกือบทุกครัวเรือน โดยทำนาเป็นอาชีพหลักและทำจักสานเป็นอาชีพเสริม ที่สามารถทำได้ตลอดฤดูกาล ซึ่งสานมาแล้วกว่า ๖๐ ปี โดยในปี ๒๔๗๓ นายลีง เลิศล้ำและญาติพี่น้องอีก ๒ คน ประกอบด้วยนายเหลี่ยม ภาสวัสดี และนายพัน กล้ายิ่ง ได้เรียนรู้การจักสานหวายมาจากเรือนจำจังหวัดสุรินทร์ เมื่อได้รับอิสรภาพจึงได้ประกอบอาชีพจักสานตะกร้าหวายเลี้ยงครอบครัวตลอดมา

ปี ๒๕๒๗ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ได้ริเริ่มฟื้นฟูหมู่บ้านพัฒนาอาชีพชาวบ้านบุทมจึงได้รับการส่งเสริมจักสานหวายเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน เพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว โดยการถ่ายทอดความรู้จาก ๓ ครอบครัว ขยายสู่ครอบครัวในชุมชนทุกหลังคาเรือนต่อมาจึงจัดตั้งกลุ่มโดยได้รับ การสนับสนุนจากสภาสตรีออสเตรีย เป็นเงินจำนวน ๔๘,๘๘๙ บาท แต่ต้องล้มเลิกไป เนื่องจากชาวบ้านขาดความรู้ ทางด้านการบริหาร การจัดการเรื่องเงินทุนและการตลาด

ปี ๒๕๓๓ อาจารย์สุเทพ ศรีลานุช อาจารย์โรงเรียนบ้านบุทม ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษากลุ่มหัตถกรรมหวายบ้านบุทม ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน สำนักนายกรัฐมนตรี ทำการเก็บข้อมูลด้านอาชีพ การเรียนรู้ของชาวบ้านและได้สรุปผลการวิจัยปี ๒๕๓๕ และได้นัดหมายกลุ่มชาวบ้านมาประชุมที่โรงเรียนบ้านบุทม เพื่อจัดตั้งกลุ่มในปี ๒๕๓๘ สมาชิกเห็นพ้องต้องกันให้จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาใหม่ ร่วมกับหัตถกรรมอื่นอีก ๓ กลุ่ม จัดตั้งเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานหวาย ปัจจุบัน “กลุ่มหัตถกรรมหวายบ้านบุทม” มีสมาชิกเพิ่มขึ้นไม่เพียงเฉพาะบ้านบุทมเท่านั้น แต่ยังมีเครือข่ายอีก ๓ ตำบล ในจังหวัดสุรินทร์ รวม ๓๓๘ คน โดยสมาชิกส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างจากการทำนา ก็นั่งทำหวายอยู่ที่บ้าน ช่วงพักผ่อนดูทีวี หลังจากทำเสร็จแล้วก็จะนำมาฝากขายที่กลุ่ม

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์หวายบ้านบุทม งานทุกชิ้นทำด้วยมือทั้งสิ้น ใช้ลวดลายดั้งเดิม คือ ลายลูกกรง เป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้ผลิตภัณฑ์สวยงาม แข็งแรง เพราะใช้หวายทั้งต้น เหมาะกับการใช้งาน รูปแบบดั้งเดิมพัฒนามาสู่ตลาดสากล ใช้หวายเส้นเล็ก (หวายหางหนู) ที่มีความเหนียวและผิวมัน ปัจจุบันหวายบ้านบุทม ได้รับรองมาตรฐานชุมชนจากกระทรวงอุตสาหกรรม

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๘

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ราชธานีอโศก

๒. สถานที่ตั้ง

พุทธสถานราชธานีอโศก หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบุ่งไหม อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๑๙๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

- เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ ๐๘๘-๐๗๘๔๘๖๖ , ๐๙๔-๒๕๑๗๔๙๕

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

๑. เป็น สังคมร่วม ประกอบด้วยสมณะ และ ฆราวาสผู้สนใจจะปฏิบัติธรรมตามคำสอน ของ สมเด็จพระสัมมา- สัมพุทธเจ้า

๒. มีการดำเนินชีวิต และ ความเป็นอยู่เรียบง่าย ไม่มีอบายมุข สิ่งเสพติด ไม่มีเดรัจฉานวิขา หรือ ไสยศาสตร์ มีชีวิตที่ประหยัด ไม่รับประทานเนื้อสัตว์ ลดการกินการใช้จ่ายที่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย หรือ ที่ไม่จำเป็นตามกรอบ ของ ศีล ๕, ศีล ๘, ศีล ๑๐, จุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล และ มรรคมีองค์ ๘ ตามคำสอน ของ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

๓. พัฒนาจิตสำนึกให้มีความขยัน สร้างสรรค์ เสียสละ ในการประกอบสัมมาอาชีพเป็นบุญกุศล รู้รักสามัคคี มีเมตตา และ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ สังคม

๔. อนุรักษ์ฟื้นฟูระบบนิเวศ และ สิ่งแวดล้อม ในการรักษานิเวศป่า นิเวศน้ำ และ แบ่งพื้นที่ทำกสิกรรมธรรมชาติไร้สารเคมีทุกชนิด เพื่อ การกินอยู่ภายในชุมชน

๕. มีกิจกรรมร่วมแรงกันสร้างสรรค์ผลผลิตด้านปัจจัย ๔ (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) เพื่อ สร้างสังคมที่พึ่งตนเองอย่าง **"ครบวงจร"** ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดย ยึดหลัก "บุญนิยม" คือการทำงานที่เป็นประโยชน์แก่ ส่วนรวม เป็นบุญกุศล ของ ตนเอง

๖. มีการอบรม และ เผยแพร่พระธรรมคำสอนแก่ สมาชิกในชุมชน และ ผู้สนใจ

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

สถานที่แห่งนี้มีทั้งหมู่บ้านของชาวบ้าน ที่ขายของพวกข้าว พืช, สมุนไพร ต่างๆที่ปลูกกันเองภายในหมู่บ้าน มีวัด มีแหล่งน้ำตก ที่สร้างขึ้นมาโดยคน ล้วนแล้วแต่สร้างสรรค์ได้อย่างวิจิตรสวยงามมากครับ วีถีชีวิตในชุมชนแห่งนี้เป็นแบบพึ่งพาอาศัยกัน โดยทุกคนจะกินอยู่ร่วมกัน มีทั้งชุมชน โรงเรียนและวัด มีครัวกลาง มีสวัสดิการ ให้กินใช้ร่วมกัน และทุกวัน จะมีพระ และชาวบ้านร่วมกันทำวัตรเช้า-เย็น ใช้ชีวิตด้วยสติ และดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๙

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้วัดหนองป่าพง

๒. สถานที่ตั้ง

วัดหนองป่าพง บ้านพงสว่าง หมู่ที่ ๑๐ ตำบล โนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ อุบลราชธานี ๓๔๑๙๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

บุคคล เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ คุณธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งด้านการประกอบอาชีพและการสืบสานวัฒนธรรม ตลอดจนนักคิด นักประดิษฐ์และผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในด้านต่างๆ

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

เบอร์ติดต่อ ๐๔๕-๒๖๗๕๖๓

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

วัดหนองป่าพงเป็นวัดป่าฝ่ายอรัญวาสี ตั้งอยู่ที่บ้านพงสว่าง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนผึ้ง อ.วารินชำราบ จ. อุบลราชธานี เป็นสำนักปฏิบัติธรรมที่แวดล้อมด้วย ธรรมชาติอันสงบเงียบ มีบรรยากาศอันร่มรื่น เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม สร้างโดยหลวงพ่อชา สุภทโท หรือพระโพธิญาณเถร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นวัดพระพุทธศาสนาสายวิปัสนากรรมฐาน นิกายเถรวาท มหานิกาย

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

- กราบไหว้หลวงปู่
-ปฏิบัติธรรม
-ศึกษาธรรมชาติ

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๑๐

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้วัดเจดีย์ชัยมงคล

๒. สถานที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลผาน้ำย้อย หมู่ ๙ ต.ผาน้ำย้อย อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลผาน้ำย้อย เบอร์ติดต่อ **๐๔๓-๖๒๕๕๕๕**

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

เจดีย์ชัยมงคลลักษณะเป็นมหาเจดีย์ขนาดใหญ่ที่วิจิตรพิสดาร ใช้ศิลปกรรมร่วมสมัยระหว่างภาคกลางและภาคอีสานเป็นการผสมกันระหว่างพระปฐมเจดีย์และพระธาตุพนม ดำเนินการสร้างโดย “พระอาจารย์ศรี มหาวิโร” ซึ่งเป็นศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

พระมหาเจดีย์ชัยมงคลออกแบบโดยกรมศิลปากร เป็นสีขาวตกแต่งลวดลายตระการตาด้วยสีทองเหลืองอร่าม รายล้อมด้วยเจดีย์องค์เล็กทั้ง ๘ ทิศสร้าง ในเนื้อที่ ๑๐๑ ไร่ กว้าง ๑๐๑ เมตร ยาว ๑๐๑ เมตร ความสูง ๑๐๑ เมตร รวมยอดทองคำเป็น ๑๐๙ เมตร ใช้ทอง คำหนัก ๔,๗๕๐ บาท หรือประมาณ ๖๐ กิโลกรัม ภายในองค์พระมหาเจดีย์เหมือน อยู่บนวิมานแดนสวรรค์

ชั้นที่ ๑ เป็นห้องโถงกว้างใหญ่ โอ่อ่า ผนังจารึกนามทานาธิบดีต่าง ๆ ใช้เป็นห้องประชุม บำเพ็ญบุญ

ชั้นที่ ๒ เป็นห้องโถงโอ่อ่าเช่นกัน ผนังติดตั้งรูปพระพุทธประวัติ ลวดลายไทยวิจิตรพิสดาร

ชั้นที่ ๓ เป็นที่ประดิษฐานรูปพระณาจารย์ ปราชญ์ อีสานในอดีต เป็นรูปเหมือนสลักหินอ่อน และหุ่นรูปเหมือนพระสุปฏิปันโน ๑๐๑ องค์

ชั้นที่ ๔ จัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงวัดวาอาราม สถานปฏิบัติสม ถะวิปัสสนา กรรมฐานที่หลวงปู่ศรี เคยบำเพ็ญธรรมมา

ชั้นที่ ๕ บันไดเวียน ๑๑๙ ชั้น เป็นห้องโถงรูประฆัง ๘ เหลี่ยมบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

- ลักษณะเป็นมหาเจดีย์ขนาดใหญ่ที่วิจิตรพิสดาร ใช้ศิลปกรรมร่วมสมัยระหว่างภาคกลางและภาคอีสานเป็นการผสมกันระหว่าง พระปฐมเจดีย์และพระธาตุพนม

-พระมหาเจดีย์ชัยมงคลใหญ่มาก -ป่าไม้ธรรมชาติ -สวนพฤกษศาสตร์ -สวนผลไม้

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๑๑

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้พระธาตุกล่องข้าวน้อย

๒. สถานที่ตั้ง

ตำบลตาดทอง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ๓๕๐๐๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

เบอร์ติดต่อ **๐๔๕**-๗๑๑๕๑๐ เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่ ๐๘.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. ไม่เก็บค่าเข้าชม

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

จากนิทานเรื่องเล่าในวัยเด็ก เริ่มมาจากหนุ่มชาวนาคนหนึ่งที่ออกไปไถ่นาจนเหน็ดเหนื่อย ผู้เป็นแม่มาส่งข้าวช้าและกระติ๊บที่ใส่ข้าวในวันนั้นน้อยกว่าทุกวันที่ผ่านมา หนุ่มชาวนาด้วยความโมโหหิว จึงบันดาลโทสะใส่ผู้เป็นแม่ถึงแก่ความตาย เมื่อหนุ่มชาวนากินข้าวอิ่มแล้วจึงเห็นว่าข้าวที่ผู้เป็นแม่ห่อมาให้นั้นยังเหลืออยู่อีกเยอะ แต่ก็สายไปเสียแล้วเมื่อแม่ของเขาได้ตายจากไป ต่อมาชายหนุ่มจึงได้ก่อสร้างธาตุแห่งนี้ขึ้นโดยใช้ชื่อว่าธาตุก่องข้าวน้อย เพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศลทั้งหลายให้แก่แม่ของเขา ลักษณะของธาตุก่องข้าวน้อยเป็นเจดีย์เก่าสมัยขอม สร้างในพุทธศตวรรษที่ ๒๓-๒๕ ตรงกับสมัยอยุธยาตอนปลาย ตั้งอยู่ในเขตวัดพระธาตุก่องข้าวน้อย ก่ออิฐถือปูน รูปทรงแปลกไปจากเจดีย์โดยทั่วไป คือมีลักษณะเป็นก่องข้าว องค์พระธาตุเป็นเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมไม้สาม ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างด้านละ ๒ เมตร ก่อสูงขึ้นไปประมาณ ๑ เมตร ช่วงกลางขององค์พระธาตุมีลวดลายทำเป็นซุ้มประตูทั้งสี่ด้าน ถัดจากช่วงนี้ไปเป็นส่วนยอดของเจดีย์ที่ค่อย ๆ สอบเข้าหากัน ส่วนยอดรอบนอกของพระธาตุก่องข้าวน้อยมีกำแพงอิฐล้อมรอบ

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

บริเวณโดยรอบ องค์ธาตุก่องข้าวน้อย **กรมศิลปากร**ได้ค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีต่าง ๆ เกี่ยวกับการอยู่อาศัย ณ ที่แห่งนี้ ของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ของไทย และภาพเขียนสียุคเดียวกับ**โบราณสถานบ้านเชียง**ด้วย อนึ่งชื่อที่ถูกต้องของธาตุองค์นี้ ควรจะเรียกว่า "ธาตุก่องข้าวน้อย" มากกว่า "พระธาตุก่องข้าวน้อย" เพราะภายในบรรจุอัฐิบุคคลธรรมดา มิใช่เป็นอัฐิ**พระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า** เหมือนเช่นพระธาตุ หรือพระบรมธาตุทั่วไป

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๑๒

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง

๒. สถานที่ตั้ง

หมู่ที่ ๒ บ้านดอนหนองแหน ตำบลตาเป๊ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๑๑๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

กรมศิลปากร

- เบอร์ติดต่อโทรศัพท์ ๐๔๔-๖๖๖๒๕๑ , ๐๔๔-๖๖๖๒๕๑
- เว็บไซต์ : http://www.finearts.go.th/phanomrunghistoricalpark
- เปิดให้เข้าชมทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

ปราสาทพนมรุ้ง ตั้งอยู่บนยอดเขาพนมรุ้ง ซึ่งเป็นภูเขาไปที่ดับสนิทแล้ว เป็นโบราณสถานเนื่องในอิทธิพลอารยธรรมเขมรโบราณที่มีความงดงาม และมีความสำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ศาสนสถานแห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อถวายแด่พระศิวะ หนึ่งในสามเทพเจ้าสูงสุดในศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู (ตรีมูรติ) ลัทธิไศวะนิกาย เขาพนมรุ้งและปราสาทบนยอดเขาจึงเปรียบเสมือนเขาไกรลาสอันเป็นที่ประทับของพระศิวะ และยังเป็นสัญลักษณ์ของศูนย์กลางจักรวาล กลุ่มอาคารบนยอดเขามีการก่อสร้างหลายยุคสมัยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๕๔ – ๑๘ “พนมรุ้ง” มาจากภาษาเขมรว่า “วนํรุง” แปลว่า ภูเขาอันกว้างใหญ่ โดยคำนี่ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกอักษรขอมพบที่ปราสาทพนมรุ้ง และยังปรากฏชื่อผู้สร้างปราสาทคือ “นเรนทราทิตย” เชื้อสายราชวงศ์มหิธรปุระผู้เกี่ยวข้องเป็นพระญาติของพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๒ แห่งเมืองพระนคร ผู้สร้างปราสาทนครวัด

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

ภายในมีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ อาทิ

- สะพานนาคราช มีความหมายเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมระหว่างโลกมนุษย์กับโลกของเทพเจ้า เพราะในความเชื่อเกี่ยวกับจักรวาลของฮินดู สะพานที่เชื่อมระหว่างมนุษย์กับเทพเจ้า คือ สายรุ้ง ในเอเชียตะวันออกและอินเดียมักจะเปรียบสายรุ้งกับงู(นาค) หลากสี ที่ชูหัวไปยังท้องฟ้าหรือกำลังดื่มน้ำจากทะเล ศูนย์กลางบนพื้นหินของสะพานจำหลักรูปดอกบัว ๘ กลีบ อยู่ในวงกลม
- ทางเดินขึ้นไปยังลานบนยอดเขาทำเป็นบันไดหินทราย สูง ๑๐ เมตร มี ๕ ชั้น จำนวน ๕๒ ขั้น มีชานพัก ๕ ชั้น บันไดและชานพักแต่ละชั้นลดหลั่นกันขึ้นไปตามลำดับความสูง ให้ความรู้สึกของยอดเขาที่สูงเสียดยอดขึ้นไปสู่สวรรค์
- ลานหน้าระเบียงคด เป็นลานโล่งกว้าง ตั้งอยู่บนฐานซึ่งเกิดจากการถมปรับระดับพื้นที่ภูเขาเพื่อประโยชน์ใช้สอย ลักษณะเป็นยกพื้นเตี้ยๆ รูปกากบาทก่อด้วยศิลาแลง ผังรูปกากบาทนี้ ทำให้เกิดช่องทางเดินและช่องสี่เหลี่ยมคล้ายสระเล็กๆ จำนวน ๔ ช่อง
- สะพานนาคราชชั้นที่ ๒ ศูนย์กลางบนพื้นหินของสะพานจำหลักรูปดอกบัว ๘ กลีบ อยู่ในวงกลม เช่นเดียวกับสะพานนาคชั้นที่ ๑ ถัดมาเป็นระเบียงคดก่อเป็นห้องยาว แต่ไม่สามารถเดินทะลุถึงกันได้เพราะทำเป็นผนังกั้นเป็นช่วงๆ ซุ้มประตูกลางของระเบียงคดด้านทิศตะวันออกมีมุขทั้งด้านในและด้านนอก ด้านข้างชักปีกออกไปต่อกับห้องของระเบียงคด จึงมีลักษณะเป็นห้องรูปกากบาท รูปโค้งลดชั้นประดับสันหลังคาด้วยบราลี
- ปราสาทประธาน เป็นสถาปัตยกรรมหลักที่สำคัญที่สุด ตั้งอยู่ตรงศูนย์กลางของลานปราสาทชั้นในส่วนทางด้านหน้า คือ ทิศตะวันออกทำเป็นอาคารมีแผนผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเรียกว่า “วิหาร” ซึ่งในตำแหน่งเดียวกันกับสถาปัตยกรรมต้นแบบของอินเดีย เป็นอาคารแผนผังรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเรียกว่า “มณฑป” โดยมีอันตราละหรือฉนวนเชื่อมกับปราสาทประธาน ส่วนต่างๆทั้งหมดของปราสาทประธานตั้งอยู่บนฐาน ๒ ชั้น ย่อเก็จรับกันกับอาคาร
- ปราสาทอิฐ ๒ หลัง มีเสาประดับกรอบประตูที่ทำด้วยหินทราย ซึ่งนักประวัติศาสตร์ศิลปะได้ศึกษาพบว่า น่าจะมีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๕ และพบประติมากรรมหินทราย ๒ รูป นับเป็นสถาปัตยกรรมที่มีอายุเก่าที่สุดที่เหลืออยู่

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่ ๑๓

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

๒. สถานที่ตั้ง

เลขที่ ๓๑๘ ถนนเขื่อนธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

๓. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างเพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกของมนุษย์

๔. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน

กรมศิลปากร เบอร์ติดต่อ โทรศัพท์/โทรสาร : ๐๔๕-๒๕๑๐๑๕/๐๔๕-๒๕๕๐๗๑

อีเมลล์ : ubonnationalmuseum@gmail.com

เวลาทำการ : วันทำการ : วันพุธ – วันอาทิตย์ ๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐

ปิด : วันจันทร์ – วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

ค่าธรรมเนียมเข้าชม

ชาวไทย ๒๐ บาท , ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท

๕. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่กรมศิลปากรจัดตั้งขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น ที่จะให้เป็นศูนย์ศึกษา อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามแนวทางการพัฒนากิจการพิพิธภัณฑ์สมัยใหม่ การจัดแสดงนิทรรศการถาวรจึงมุ่งเน้นเรื่องราวด้านต่างๆ ของจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรมพื้นบ้าน และ ชาติพันธุ์วิทยา

๖. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้/หมวดหมู่ย่อย

แบ่งหัวข้อเรื่องนิทรรศการเป็น ๑๐ ห้อง ดังนี้

ห้องจัดแสดงที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี

ห้องจัดแสดงที่ ๒ ภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ห้องจัดแสดงที่ ๓ สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ห้องจัดแสดงที่ ๔ สมัยประวัติศาสตร์เริ่มแรก วัฒนธรรมทวารวดี และวัฒนธรรมเจนละ (ขอมหรือเขมรสมัยก่อนเมืองพระนคร) ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๒ – ๑๕

ห้องจัดแสดงที่ ๕ วัฒนธรรมขอมหรือเขมรสมัยเมืองพระนคร ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๕ - ๑๘

ห้องจัดแสดงที่ ๖ วัฒนธรรมไทย-ลาว ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๒๓ – ๒๕

ห้องจัดแสดงที่ ๗ ผ้าโบราณและผ้าพื้นเมืองอุบลราชธานี

ห้องจัดแสดงที่ ๘ ดนตรีพื้นเมือง

ห้องจัดแสดงที่ ๙ ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และเครื่องใช้ในครัวเรือน

ห้องจัดแสดงที่ ๑๐ การปกครอง และงานประณีตศิลป์เนื่องในพุทธศาสนา

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ประเภทบุคคล

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล

ภาพถ่ายบุคคล

๑. **ประเภทของภูมปัญญาท้องถิ่น** การทอผ้าไหมยกทอง

๒. **เรื่อง** ผ้าไหมยกทอง กลุ่มทอผ้ายกทอง ‘จันทร์โสมา’

๓. **ประวัติ**

ชื่อ อาจารย์วีรธรรม ตระกูลเงินไทย ผู้ก่อตั้งกลุ่มทอผ้ายกทอง ‘จันทร์โสมา’

อายุ ๕๓ ปี

การศึกษา คณะศิลปะประจำชาติ วิชาเอกจิตรกรรมไทย มหาวิทยาลัยราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง

ภูมิลำเนา ๑๕๕ หมู่ ๑ บ้านท่าสว่าง ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๐๐๐

สถานที่ติดต่อ ๑๕๕ หมู่ ๑ บ้านท่าสว่าง ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๐๐๐

เบอร์โทรศัพท์ ผู้ประสานงาน

๑. คุณสุมาลี ติดใจดี ๐๘๙ -๗๒๒๑๐๐๓

๒. คุณปราณี ติดใจดี ๐๘๗ –๕๐๙๙๕๐๗

๔. ประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความถนัด

๔.๑ ผลงาน

๑. ตัดเย็บชุดผู้นำประเทศในการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิค ปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ (APEC ๒๐๐๓)

๒. ผู้ออกแบบและจัดสร้างผ้าคลุมพระอังสาให้กับรัฐบาลเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเป็นที่ของระลึกแด่พระราชอาคันตุกะฝ่ายหญิงเนื่องในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี (ปี พ.ศ.๒๕๔๙)

๓. ผู้เชี่ยวชาญงานเชิงช่างหลายแขนง สามารถผสานมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวเขมรถิ่นไทย รื้อฟื้นงานหัตถศิลป์ผ้าทอยกทองโบราณของราชสำนัก เสริมสร้างเอกลักษณ์ภูมิปัญญาของชาติได้อย่างงดงาม

๔. ออกแบบและจัดสร้างเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ ในการแสดงละครรับพระราชอาคันตุกะสมเด็จพระนางเจ้าพระนางเจ้าอลิซเบธ พระบรมราชินีนาถแห่งประเทศอังกฤษ ณ วัดชัยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. ออกแบบและจัดสร้างทรงสะพักกรองทองที่รัฐบาลทูลเกล้าถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ปี ๒๕๔๗

๖. ได้รับเชิญเป็นคณะกรรมการ และเป็นผู้ออกแบบจัดสร้างภูษาพัสตราภรณ์และเครื่องถนิมพิมพาภรณ์สำหรับแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ ตอนพรหมาศ

๗. วิทยากรบรรยายการอบรมการย้อมสีแบบโบราณที่ได้รวบรวมและคิดค้นเทคนิคขึ้นใหม่ เช่น การย้อมครั่ง เข ประโหด ครามซึ่งเป็นสีธรรมชาติที่สวยงามมากแก่ผู้ที่สนใจ

๔.๒ รางวัลเชิดชูเกียรติ

๑. รางวัลพระธาตุนาดูนทองคำ ประเภทบุคคลดีเด่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สาขาทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปี ๒๕๔๗

๒. รางวัลบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย จากสำนักนายกรัฐมนตรี ประจำปี ๒๕๕๑

๓. รางวัลเชิดชูเกียรติศิลปินมรดกอีสาน สาขาทัศนศิลป์ (หัตถกรรมผ้าทอมือ) ประจำปี ๒๕๕๗ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพประกอบการศึกษาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น จันทร์โสมา

ภาพประกอบการศึกษาค้นคว้าแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น จันทร์โสมา
บ้านท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล

ภาพถ่ายบุคคล

๑. **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น** เกษตรกรดีเด่นด้านการปลูกข้าวอินทรีย์ (ปราชญ์เกษตรดีเด่น))

๒. **เรื่อง** ภูมิปัญญาท้องถิ่นการปลูกข้าวอินทรีย์

๓. **ประวัติส่วนตัว**

ชื่อ นายบุญมี สุระโคตร ผู้รวมกลุ่มก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนอุ่มแสง (กลุ่มเกษตรทิพย์)”

อายุ ๕๖ ปี

การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย (กศน.)

ภูมิลำเนา ๑๕๕ บ้านอุ่มแสง หมู่ ๗ ตำบลดู่ อำเภอราษีไศล จงัหวัดศรีสะเกษ

สถานที่ติดต่อ ๑๕๕ บ้านอุ่มแสง หมู่ ๗ ตำบลดู่ อำเภอราษีไศล จงัหวัดศรีสะเกษ

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๒-๓๖๘๕๑๕๑

เว็บไซต์ : www.kasedtip.com, www.facebook.com/kasedtipboonmeeorganicrice

๔. ประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความถนัด

คุณลุงบุญมี สุระโคตร ได้ร่วมกันจัดตั้ง "กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนอุ่มแสง (กลุ่มเกษตรทิพย์)" เพื่อผลิตข้าวอินทรีย์มาตรฐานสากล โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชน มุ่งลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต โดยนำเครื่องจักรกลการเกษตรที่ทันสมัย และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในกระบวนการแปรรูปผลผลิตเพื่อผลิตมูลค่า

ปัจจุบันกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแห่งนี้ เป็นกลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ครบวงจรขนาดใหญ่ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว ที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากหน่วยงานภาครัฐทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ขายผลผลิตได้ราคาสูง มีรายได้ที่มั่นคงขยายตลาดได้อย่างต่อเนื่อง สินค้าข้าวอินทรีย์ของชุมชนแห่งนี้มีคุณภาพดี เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้คนรุ่นใหม่เกิดความภาคภูมิใจที่จะสานต่ออาชีพทำนาจากพ่อแม่

รางวัลเชิดชูเกียรติ

๑. เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติสาขาอาชีพทำนา ประจำ ปี ๒๕๕๔
๒. บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จากมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ พ.ศ. ๒๕๕๕
๓. รางวัลปราชญ์เกษตร ๗๒ ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจา ปี๒๕๕๗
๔. รางวัลชนะเลิศหมอดินอาสาดีเด่น สาขาการปรับปรุงดิน ประจา ปี๒๕๕๗
๕. รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี ๒๕๕๘
๖. ได้รับคัดเลือกเป็น "ครอบครัวร่มเยน์ " เนื่องในโอกาสวันแห่งครอบครัว ประจำปี ๒๕๕๘
๗. รางวัลทูตวิทยาศาสตร์ด้านข้าว จากสถาบัน IRRI ประเทศฟิลิปปินส์ ประจำปี ๒๕๖๐
๘. รางวลัครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๘ ด้านเกษตรกรรม ประจำปี ๒๕๖๐
๙. รับรางวัล พ่อดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐

ด้านการผลิต

ทางกลุ่มได้ส่งเสริมให้ชาวนาที่เป็นสมาชิกผลิตข้าวตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยดำเนินกิจการมาแล้ว ๘ ปี ปัจจุบันกลุ่มได้ดำเนินการส่งเสริมให้สมาชิกผลิตข้าวอินทรีย์ในรูปแบบนาแปลงใหญ่ มีเกษตรกรสมาชิก จำนวน ๑,๐๒๑ ราย พื้นที่ ๑๔,๗๒๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๔,๐๘๕ ไร่ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ๕๓๙ ไร่ ข้าวมะลินิล ๖๓ ไร่ และข้าวมะลิแดงสุรินทร์ ๓๗ ไร่ ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ได้แก่ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ไทย (Organic Thailand) International Federation of Organic Agriculture Movements : IFOAM, การรับรองผลิตภัณฑ์อาหารและออร์แกนิกของสหรัฐอเมริกา (USDA) FLO ID ๒๗๘๐๖ ของ FAIRETRADE มาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป (EU-NOP) มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย และการรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สำหรับการทำเกษตรแปลงใหญ่

ของกลุ่มแห่งนี้ มุ่งเน้นการลดต้นทุนการผลิต ด้วยการรวมกันหาพันธุ์ข้าว ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์เป็นไปตามมาตรฐานความต้องการของตลาดแล้ว ยังเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยนำเทคโนโลยีเครื่องจักรมาใช้ในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและเกษตรกร ในชื่อโครงการ “ชุมชนพลังเกษตรสร้างสุขสยามคูโบต้า เกษตรทิพย์” แนวคิดนี้ ช่วยลดต้นทุนการผลิตได้แล้วยังช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตรได้เป็นอย่างดี

ตลาดข้าวอินทรีย์

สินค้าข้าวอินทรีย์ ของกลุ่มแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก ข้าวสาร และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว จำหน่ายภายใต้ชื่อการค้า “ข้าวอินทรีย์ ลุงบุญมี สุระโคตร” โดยขายสินค้าผ่านช่องทางเว็บไซต์ และงานแสดงสินค้าต่างๆ เช่น งานโอท็อป และงาน Thaifex เป็นต้น การพัฒนาการผลิตและการตลาดอย่างไม่หยุดนิ่งของกลุ่ม ช่วยสร้างความเข้มแข็งในชุมชนชาวนาแล้ว สมาชิกยังได้รับผลตอบแทนสูงและมีรายได้มากขึ้น ทำให้มีความยั่งยืนในอาชีพการทำนาไปพร้อมๆ กัน “ข้าวสาร” เป็นสินค้าที่สร้างรายได้หลักของกลุ่ม โดยผลผลิตร้อยละ ๘๐ มุ่งผลิตป้อนตลาดส่งออกเป็นหลัก ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ ๒๐ จำหน่ายภายในประเทศ ปัจจุบัน กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วในภูมิภาคยุโรป อเมริกา และเอเชียสนใจบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์มากขึ้น เพราะปลอดภัยจากปัญหาสารเคมีตกค้าง ทำให้ยอดขายสินค้าเกษตรอินทรีย์ เช่น กลุ่มข้าวสาร และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว ฯลฯ มีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี “สินค้าแปรรูปจากข้าว โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์น้ำมันรำข้าว เรียกว่า ขายดีมากจนผลิตไม่ทันกับความต้องการของผู้ซื้อจากทั่วประเทศ เนื่องจากทางกลุ่มผลิตข้าวกล้องเป็นหลัก ผลิตข้าวขาวที่ผ่านการขัดสีเพียงแค่ร้อยละ ๒๐ ของกำลังการผลิตทั้งหมด จึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะขยายกำลังการผลิตน้ำมันรำข้าว สำหรับสินค้าใหม่คือ ผลิตภัณฑ์สปา อยู่ระหว่างการพัฒนาตัว สินค้าเพื่อให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และมาตรฐาน อย. รวมทั้งศึกษาแนวทางเจาะตลาดใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าตลาดสปา ในอนาคต”

เมล็ดพันธุ์ข้าวเกษตรอินทรีย์ คุณลุงบุญมี

ผลผลิตจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านอุ่มแสง

ได้รับการรับรองจากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์นานาชาติ หรือ IFOAM ของ Bioagricert S.r.l.

ได้รับการรับรองจากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สหภาพยุโรป หรือ EU ของ Bioagricert S.r.l.

ได้รับการรับรองจากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหรัฐอเมริกา (USDA) หรือ National Organic Program (NOP) ของ Bioagricert S.r.l.

๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล

ภาพถ่ายบุคคล

๑. **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น** ผู้นำการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดศรีสะเกษ

๒. เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ

อายุ ๗๓ ปี

การศึกษา พลตำรวจ 3 จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิลำเนา อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๔. ประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความถนัด

<u>ทีมข่าวเฉพาะกิจไทยรัฐออนไลน์</u> มีโอกาสได้พูดคุยกับ “ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ” อดีตนายตำรวจ สภ.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ หรือที่ใครหลายๆ คนรู้จักกันในนาม “ดาบวิชัย คนบ้าปลูกต้นไม้ ๓ ล้าน ต้น *เขาคิด เขาทน เขาทำเพื่อใคร?* ติดตามเรื่องราวของชายผู้นี้ไปพร้อมกัน...

...ท่ามกลางแสงตะวันสาดส่องลงกลางศีรษะ ชาวบ้านหญิงชายต่างพากันหลบหลีกแสงแดดอันแผดเผา แต่นายดาบตำรวจคนกล้ากลับแบกจอบหอบถุงปุ๋ย ขี่มอเตอร์ไซค์ไปทั่วทั้งตำบล จอดตรงนั้น แวะตรงนี้ ยอมอดทนหลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน ปลูกต้นไม้ไม่รู้จักหยุดหย่อน และเขาคนนั้นคือ ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ *(พ.ศ.๒๕๔๘ ดาบตำรวจวิชัย สุริยุทธ ได้รับพระราชทานยศกรณีพิเศษ เป็น "ร้อยตำรวจตรี" จากการทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ)*...

ย้อนกลับไปเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ถูกจัดว่าเป็นอำเภอที่แห้งแล้งและยากจนที่สุดของประเทศไทย สภาพผืนดินของปรางค์กู่นั้น แตกระแหงแห้งแล้งกันดาร น้ำท่าไม่เคยเพียงพอต่อการทำไร่ทำนา ร.ต.ต.วิชัย ในวัย ๗๐ ปี ย้อนเล่าไปเมื่อครั้งที่ตนยังหนุ่มยังแน่นว่า “เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว ผมโชคดีมากๆ ที่มีโอกาสได้เข้าร่วมการอบรมใน*โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง* อันเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวง รัชกาลที่ ๙”

“โครงการนี้เขาสอนผมว่า เราต้องใช้สอยทรัพยากรของท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด, เราต้องพึ่งพาตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี และความทุกข์ของชาวบ้าน คือ ภารกิจที่เราต้องร่วมแก้ไข จนในที่สุดโครงการนี้ได้กลับกลายมาเป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้ผมลุกขึ้นมาปลูกต้นไม้นับล้านต้นที่ปรางค์กู่”

“ตอนแรกชาวบ้านในละแวกนี้ ต่างก็ติฉินนินทา หาว่าผมเป็นผีบ้าบ้างแหละ เป็นคนบ้าบ้างแหละ เพราะคนดีๆ ที่ไหนจะไปปลูกต้นไม้ในที่ดินของคนอื่น ไปปลูกทำไมตามที่ดินสาธารณะ หรือปลูกตอนนี้จะได้กินเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ บ้างก็เอาผมไว้หลอกลูกหลอกหลานจนเป็นเรื่องตลกว่า *นั่นแหนะ! ดาบวิชัยมาแล้ว หนีให้ไกลเลยนะ ไม่งั้นแกจะเรียกไปปลูกต้นไม้กลางแดดกลางฝนไม่รู้ด้วยนะ* ก็ว่ากันไปถึงขนาดนั้น” *อดีตนายตำรวจวัย ๗๐ ย้อนเล่าเรื่องราวในอดีตอย่างไม่คิดโกรธ*

รางวัลเชิดชูเกียรติ

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นเบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)
- รางวัล บุคคลดีเด่นแห่งปี ๒๕๔๙

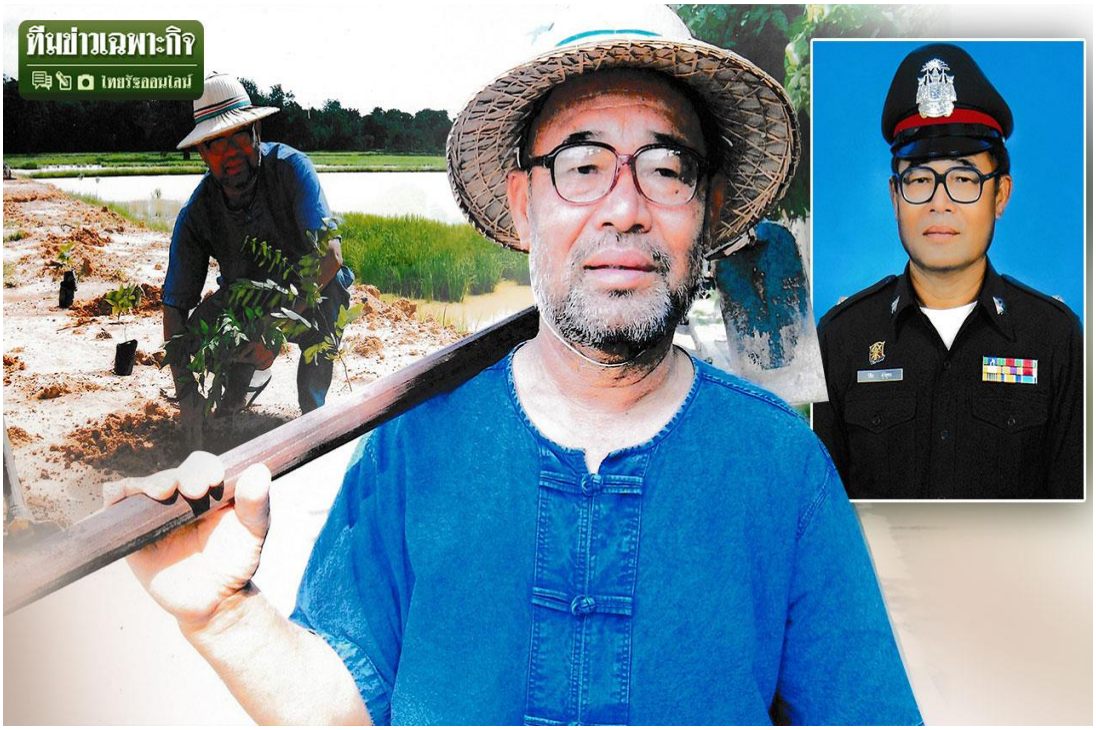
ทีมข่าวเฉพาะกิจ
ไทยรัฐออนไลน์

๔. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล

ภาพถ่ายบุคคล

๑. **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น** ความเชี่ยวชาญด้านเครื่องดนตรี พิณ

๒. **เรื่อง** ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำพิณและดีดพิณ

๓. **ประวัติส่วนตัว**

ชื่อ นายประสพ ชารีนิวัฒน์ อดีตรองผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีสิริเกศ

อายุ ๖๓ ปี

การศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ป. ๔) โรงเรียนฟ้าหยาดราษร์นิยม

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.๗.) โรงเรียนมหาชนะชัย

ระดับอนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)

วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี

ประกาศนียบัตรพิเศษครูมัธยม (พ.ม.)

ระดับปริญญาตรี การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
ระดับปริญญาโท ครุศาตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) บริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภูมิลำเนา บ้านฟ้าหยาด ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
(ปัจจุบันคือจังหวัดอุบลราชธานี)

สถานที่ติดต่อ ๑๒๙๐/๔-๕ หมู่บ้านกุลวดีหนองอุทัย ถนนเทพา ตำบลเมืองเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

เบอร์โทรศัพท์ ๐๕๔-๖๑๗๑๙๑ มือถือ ๐๖๒-๙๙๖๙๙๕๙

๔. ประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความถนัด

นายประสพ ชารีนิวัฒน์ อดีตรองผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีสิริเกศ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย

- ผู้ก่อตั้งวงดนตรีพื้นบ้านโปงลางหลายวง (เช่น วงดนตรีโปงลางโรงเรียนสตรีสิริเกศ)
- ผลิตพิณอีสาน
- ประสบการณ์การสอนและถ่ายทอดภาษาและวัฒนธรรมไทยที่นครชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ร่วมแสดวและเผยแพร่ดนตรีพื้นบ้านในงานมหกรรมดนตรีพื้นบ้านนานาชาติ ประเทศอิตาลี
- ร่วมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ประเทศลาว กัมพูชา จีน และสิงคโปร์

รางวัลเชิดชูเกียรติ

๑. ยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๔ จากสมาคมรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๒. เกียรติคุณบัตรผู้ทำคุณประโยชน์ด้านวัฒนธรรม จากจังหวัดศรีสะเกษ

๓. โล่เชิดชูเกียรติเป็นศิลปินพื้นบ้านอีสาณ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปี ๒๕๕๐

๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล

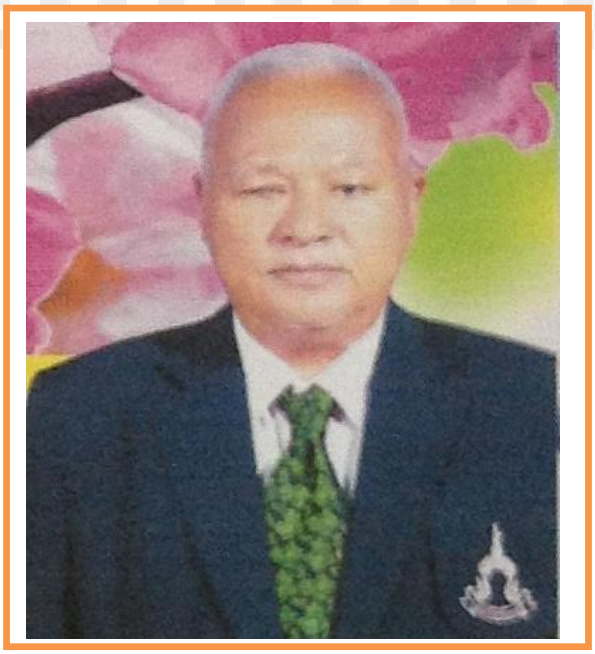

ภาพถ่ายบุคคล

๑. **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น** ความเชี่ยวชาญด้านเครื่องดนตรีอังกะลุง

๒. **เรื่อง** ภูมิปัญญาท้องถิ่นการเลินและสอนอังกะลุง

๓. **ประวัติส่วนตัว**

ชื่อ นายทวีลาภ ศรีขาว อดีตครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนสตรีสิริเกศ

อายุ ๖๖ ปี

การศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดพระโต

ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย รุ่นที่ ๑๒

ระดับอนุปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ภูมิลำเนา จังหวักนครพนม

สถานที่ติดต่อ ๒๔/๗ หมู่ ๙ ถนนหลักเมือง ตำบลเมืองเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๔. ประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความถนัด

๑. เป็นครูผู้ฝึกสอนอังกะลุงราว ให้กับทหารราบจันทบุรี – ตราด ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๕ – ๒๕๔๐

๒. รับเชิญจากกระทรวงศึกษาธิการร่วมบรรเลงในงานเสมา ๔๕

๓. ได้รับเชิญบรรเลงอังกะลุง ในงานศิลปะพื้นเมืองระดับประเทศ ปี ๒๕๔๙

๔. เป็นรองประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๐ – ๒๕๕๔๕. นักร้องประจำวงชงโค วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

รางวัลเชิดชูเกียรติ

๑. สอนนักเรียนวงอังกะลุง โรงเรียนวัดเกาะโตนด ได้รับรางวัลพระราชทานจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒๕๓๔

๒. รางวัลครูผู้ฝึกสอนอังกะลุง รางวัลชนะเลิศ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี ๒๕๔๙

๓. รางวัลเหรียญทอง (วงอังกะลุง) งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ณ เมืองทองธานี ปี ๒๕๕๕

๔. ศิลปินดีเด่น กระทรวงวัฒนธรรม สาขาผู้ทำคุณประโยชน์ทางวัฒนธรรมแก่ประเทศชาติ ปี ๒๕๕๑

๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล

ภาพถ่ายบุคคล

๑. **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น** ความเชี่ยวชาญกสิกรรมไร้สารพิษ

๒. **เรื่อง** ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำกสิกรรมไร้สารพิษ

๓. **ประวัติส่วนตัว**

ชื่อ นายแก่นฟ้า แสนเมือง

อายุ ๖๓ ปี เกิด วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๙

สถานที่ติดต่อ ๒๗๐ หมู่ ๑๕ ชุมชนศรีษะอโศก ตำบลกระแชง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

เบอร์โทรศัพท์ ๐๕๕- ๖๖๒๖๐๑

๔. ประสบการณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความถนัด

๑. นายแก่นฟ้า แสนเมือง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญด้านกสิกรรมไร้สารพิษครบวงจร เฉพาะการปลูกพืช

๒. ผู้คิดค้นการทำบุญชีวภาพอัดเม็ด โดยใช้เครื่องมือที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเอง

๓. วิจัยและเก็บสถิติเรื่องการปลูกข้าวคบวงจร

๔. จัดตั้งโรงสีชุมชน โรงเพาะเห็ด ร้านค้าสหกรณ์

รางวัลเชิดชูเกียรติ

ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๓ ด้านการเกษตรกรรม (กสิกรรมไรสารพิษ) ประจำปี ๒๕๔๖ จากสำนักงานเลขาธิการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่ ๑

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

ห้องสมุดโรงเรียนสตรีสิริเกศ

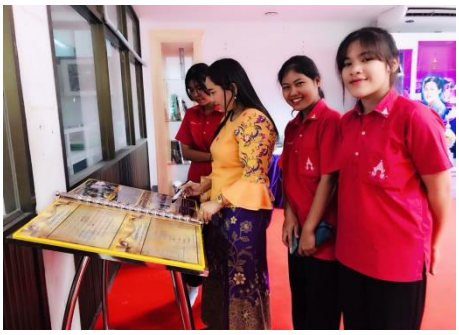

๒. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการ

๓. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวบุญล้อม กันตรง และคณะ

๔. องค์ความรู้/วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริการความรู้แก่นักเรียน ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว มีทั้งข้อมูลเอกสาร และสื่อออนไลน์ที่ทันสมัย

๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใช้บริการได้ตั้งแต่เวลา ๐๗.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.

๓. มีมุมให้ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา หลักการทรงงานโดยเฉพาะ รวมไปถึงการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้ามาห้องสมุด ก็สามารถเรียนรู้ได้ผ่าน E-learning

๕. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้

ห้องสมุดโรงเรียนสตรีสิริเกศ เปิดให้บริการกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าศึกษาหาข้อมูลได้ตลอดเวลา รวมถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อให้แหล่งเรียนรู้มีความทันสมัยมากขึ้น มีมุมให้ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชาโดยเพราะ ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ โดยมีคิวอาร์โค้ด ให้นักเรียนสามารถมาแสกน แล้วเข้าศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา ได้ทุกทีทุกเวลาที่ต้องการศึกษา

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่ ๒

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

ธนาคารโรงเรียนสตรีสิริเกศ

๒. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการ

๓. ผู้รับผิดชอบ

นางวรลักษณ์ สายเชื้อ และคณะ

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการออม
๒. เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการออม และเข้าใช้บริการมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีนิสัยรักการออมเพื่ออนาคต
๔. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการออมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในโรงเรียนจนถึงชุมชน

๕. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้

ธนาคารโรงเรียน เปิดให้บริการแก่นักเรียนโรงเรียนสตรีสิริเกศ ได้ฝาก-ถอนเงิน ในช่วงเวลาพักเที่ยง มัธยมศึกษาตอนต้นเวลา ๑๑-๑๒ น. และมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๒.๐๐-๑๒.๕๐ น. เป้าหมายในการเปิดธนาคารเพื่อให้นักเรียนรู้จักการออมเงิน เป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในเรื่องของการออม เพราะการออมถือเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตที่ง่ายที่สุด สอนให้นักเรียนรู้จักรักการออม

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่ ๓

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

๒. ประเภทแหล่งเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งวิชาการ

๓. ผู้รับผิดชอบ

นางสุกัญญา ทีงาม และคณะ

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณขยะในโรงเรียน

๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกองค์ความรู้และจิตสำนึกการนำขยะมาใช้ประโยชน์ในโรงเรียนตามหลัก 3Rs

๓. เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการขยะและนำขยะมาใช้ประโยชน์ในโรงเรียน

๔. เสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

๕. รายละเอียดแหล่งเรียนรู้

ศูนย์สิ่งแวดล้อมจังหวัดศรีสะเกษ เปิดให้บริการแก่นักเรียนโรงเรียนสตรีสิริเกศ ได้นำขวดพลาสติก ที่เกิดจากขวดน้ำดื่ม แก้วน้ำ นำมาสร้างมูลค่า เนื่องจากขยะในโรงเรียนเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ จึงได้เปิดธนาคารขยะรีไซเคิล เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้ตระถึงขยะที่เพิ่มขึ้น และสามารถสร้างมูลค่าให้กับนักเรียนได้ ซึ่งจะช่วยให้ขยะในโรงเรียนลดลง สอดคล้องกับแนวคิดศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาขยะ